

vso naglacio ukreiali del svojih čet na ladje. Vkljub gosti megli so turške čete zasledovale sovražnika v smeri proti morski obali in mu prizadale velike izgube. Turške čete so uplenile veliko sovražnih šotorov, municije in topov. Pri Anaforti in Ari Burnu ni več nobenega angleško-francoskega vojaka. Napad angleško-francoskih čet pri Seddil-Bahru je bil popolnoma brezuspešen in turške čete so tukaj zapodile sovražnika nazaj v njegove postojanke. Do sedaj Angleži in Francozi svojih postojank pri Seddil-Bahru (v najbolj južnem kotu polotoka Galipoli) še niso zapustili, kakor so to storili bolj proti severu pri Ari Burnu. Najbolj izpostavljena angleško-francoska postojanka je bila Anaforta, ki je takoj padla, ko so avstrijske motorne baterije, tisti velikani, ki so že pred francoskimi trdnjavami, v Belgiji in na Rusko-Poljskem pokazali, kaj premorejo, naperile proti nji svoje strele. Čete, ki so jih odtegnili z galipolskega polotoka pri Ari Burnu, bodo Angleži porabili pri Solunu. Sodi se, da se bodo tudi one čete, ki še sedaj stoje pri Seddil-Bahru, kmalu poslovile od teh-le postojank in jo mahnilo proti Solunu, ki bo odsedaj glavno opirališče Angležev in Francozov za vsa podvzeta na Balkanu in v Sredozemskem morju.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Naše prodiranje v Črnogori napreduje polagoma, pa vztrajno. Pri Celebiću, južno od Foče, smo dne 16. decembra zapodili Črnogorce z zadnjega kosa bosanske zemlje, ki so ga še imeli zasedenega. Istega dne smo zasedli črnogorsko mesto Bjelopolje (zahodno od mesta Novipazar) in prodrl v rodovitno ozemlje reke Tare. Sovražnik se krčevito brani. Črnogorsko-srbske čete se posebno zoperstavljajo našemu prodiranju proti mestu Berane (južnozahodno od mesta Novipazar). Naši so že severno od Beran zasedli važne postojanke. Na južnem delu tega bojišča so se baje zopet začela bojna podvzeta. Nekatera poročila namreč pravijo, da je del bolgarske armade že udril v Albanijo in zasleduje ostanke srbske armade proti Draču.

V Albanijo so v zadnjem času začeli prodirati tudi Italijani. Iz svojega glavnega opirališča, iz mesta Valone, pošiljajo svoje vojaštvo, katerega vedno bolj ojačujejo, v notranjost dežele. Njihovo prodiranje ima baje namen, pomirjevalno uplivati na Albance in preprečiti upore. Pravi namen pa bo, spraviti večji del te zemlje v svojo oblast.

Avstriji zasedli Bjelopolje.

Del Kövesove armade, ki je prodiral iz Sjenice v Novem pazarju, je dne 16. decembra s spretnim obkoljevalnim bojevanjem zavzel mesto Bjelopolje. V naslednjih dneh so te čete zahodno od Bjelopolja prodrale do reke Tare in so jo pri kraju Mojkovac tudi prekoračile.

Boj za Berane.

Mesto Berane leži v rodovitni dolini reke Lim, v nekdanjem sandžaku Novipazar. Za mesto se vršijo srditi boji. Naša armada pod poveljstvom Kövesa se vedno bolj približuje mestu. Srbi in Črnogorci se na močno utrjenih gorskih postojankah severno od mesta krčevito branijo. Naši morajo z velikanskimi napori zavzeti posamezne sovražne postojanke. Njihove napore pomnožuje visok sneg, ki ga že vse polno leži po gorah v severnozhodnem delu Črnogore. Boji v tem ozemlju se smejo prištevati najtežavnim bojem sedanje svetovne vojske.

Naš plen v Srbiji.

Plen naših čet v Srbiji je zelo velik, njegova vrednost znaša na stotine milijonov. Zavezniške čete so zplenile nič manj kakor 5400 železniških vozov, ter veliko število popolnoma novih, še nič rabljenih lokomotiv. Skoraj vsi železniški vozovi so bili natovorjeni z blagom, ki ga je dobila Srbija od četvorsporazuma. Velike množine municije, topov, usnja, gumija, bencina itd. so padle v roke zavezniškim četam. Ko bodo v najkrajšem času zopet popravljeni železniški mostovi, bo prva naloga naše uprave, da spravi z železniških tirov nakupičene in natovorjene železniške vozove ter tako uredi promet na srbskih železnicah.

Ostanki srbske armade in srbski begunci.

Od cele srbske armade se je moglo rešiti največ 50.000 mož z največ šestimi gorskimi baterijami v Albanijo. V Črnogoro je odrinilo največ 30.000 Srbov-vojakov, a komaj dve tretjini teh sta še došli v Drač.

Neki amsterdamski list poroča iz Londona: Le mal del pobeglih Srbov je došel v grško Macedonijo. Ko je korakal sovražnik skozi staro Srbijo, so večinoma srbski možje, ki niso bili podvrženi vojaščini,

korakali proti zahodu in jugozahodu. Ženske in otroci so večinoma zaostali. Na Kosovem polju se je zbralo 700.000 beguncev. 250.000 jih je sklenilo, da se udajo sovražniku. Mraz in lakota sta usmrtila na tisoče beguncev, tudi volkovi so jih veliko raztrgali.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Rusi so se pričeli živahneje gibati. Za fronto se baje vrši veliko premikanje ruskih čet. Dozdeva se tudi, da je rusko armadno vodstvo poslalo znatnih ojačenj posebno na bojno črto ob Bukovini in v izhodni Galiciji. Pri Dobronoči so se v noči od 19. na 20. decembra že vršili krvavi boji med Rusi in Avstriji.

Splošno zanimanje je vzbudilo poročilo, da je car generala Ruskega, ki je splošno veljal kot eden najboljših ruskih poveljnikov, odstavil od vodstva severne ruske armade.

Boji ob besarabsko-bukovinski meji.

Rusi so na bojno črto ob Besarabiji dobili sedaj znatna ojačenja. Nekatera poročila pravijo, da je armada, ki je bila ob rumunski meji pripravljena, da udari preko Rumunije v Bolgarijo, dobila nenadoma poveljel da mera proti avstrijski bojni črti ob Bukovini in v izhodni Galiciji. Po poročilih, ki so došla v sredo, dne 22. decembra, so se ob besarabski meji že vršili srditi boji. V noči od 19. na 20. decembra so Rusi po hudem artilerijskem obstreljevanju naših obmejnih postojank pri Dobronoči (severno od Černovic) v gosti megli naskočili naše tamonje prednje okope. Boj se je razvil v krvav ročni metož. Rusi so sicer udrli v naše predje postojanke, toda naši so jih z nenadnim napadom zopet vrgli nazaj.

General Ruski odslovljen.

Car Nikolaj kaže svoje najvišje vojno vodstvo s tem, da odstavlja generale. Odstavil je svojega generalisima Nikolaja Nikolajeviča ter ga poslal na Kavkaz. Odstavil je Rennenkampa ter ga poslal v pokoj. Sedaj je odstavil generala Ruskega, poveljnika severne ruske armade, ter ga poslal v zdravilišče. V pismu, ki ga je poslal Ruskemu, poudarja car, da so veliki napori generalu razdejali živce in zdravje ter da vsled tega nujno potrebuje miru in bolniške oskrbe.

Odločitev bo na sp mlad.

Ruski list „Novoje Vremja“ piše: Mir na vseh frontah vzbuja domnevo, kakor da bi bila velika borba že končana. To misel utrjuje pismo cesarja Viljema avstrijskemu cesarju Francu Jožefu, da je že končan kazenski vojni pohod zoper Srbijo, maščevan umor avstrijskega prestolonaslednika ter na ta način odstranjeni prvotni vzroki za vojsko in njene posledice. Ni pa nobenega dvoma, da bodo Nemci še enkrat zbrali svojo velikansko moč, da se sedaj pripravljajo noč in dan na odločilno bitko v spomladu, misleč, da bodo gotovo zmagali. Edina rešitev Rusije je popolno uničenje Nemčije.

Nemško-francosko bojišče.

Sprememba v francoskem in angleškem armadnem vodstvu.

Maršal Joffre, poveljnik francoskih čet na nemško-francoskem bojišču, je bil imenovan za vrhovnega poveljnika vseh francoskih armad. Za njegovega naslednika na francoskem bojišču je imenovan general Castelnau, ki je baje po svojem prepričanju vnet katoličan.

Dne 15. decembra pa je bil tudi angleški general French, poveljnik angleških čet v Franciji in v Flandriji, imenovan za vrhovnega poveljnika vseh angleških armad. Na lastno prošnjo se mu je odvzelo poveljstvo čet v Franciji in v Flandriji. Na njegovo mesto je imenovan general Douglas Haig, ki je star 55 let.

Francoske žene za nadaljevanje vojske.

Francoski list „Figaro“ objavlja sletleči oklice francoskih žen: „Hočemo, da se nadaljuje vojska, dokler se ne doseže mir, ki je edino mogoč, mir, ki nam prinese zmago. Nemške žene so objavile oklice za mir, a me matere, žene, hčere in sestre, ki nismo ničesar izgubile, marveč ki so dale, kar so imele, namreč najljubše na svetu, hočemo tudi izdati oklice, a oklice za vojsko. Ne moremo dovoliti,

ti, da se izreče beseda mir, dokler se ne maščujejo nam ljubi mrtveci, dokler se ne oprostimo naša dežela, in dokler se ne pribori velika zmaga. Nočemo vojske radi vojske, hočemo vojsko radi miru. Francoske žene ljubimo domovino nad vse.“

General brez roke.

Francoski general Pau se je vojne leta 1870 udeležil kot stotnik in je v boju izgubil desno roko. Vzlic temu je še zdaj v visoki starosti izboren jezdec. Zdaj ima francoska armada še drugega generala, ki mu manjka desna roka. To je general Gouraud, ki mu je v bojih za Dardanele šrapnel odtrgal roko. Nastopil je že zopet službo in prevzel zapovedništvo neke armade.

Izgube naših sovražnikov.

Angleži so, kakor priznavajo njih uradna poročila sama, izgubili do oktobra 1915 pri armadi in mornarici okroglo 493.000 mož. Francoske izgube ceni angleški list „New-Statesman“ na 2.700.000 mož. Te številke pa so brezdomno prenizke. Celotne izgube Francozov namreč znašajo mnogo nad 3.000.000 ljudi. Italijani so v dosedanjih štirih ofenzivah izgubili okrog 600.000 mož. Rusija je do 15. avgusta po poročilih lista „Baseler National-Zeitung“ izgubila že 222.172 častnikov in 5.500.000 mož. Srbske izgube znašajo 250.000 mož, približno toliko znašajo tudi izgube Belgije. Anglija, ki je glavni krivec, da se ta vojska ne konča, ima torej v tej vojski razmeroma najmanjše izgube.

Na morju.

Ruske ladje obstreljevale Varno.

V ponedeljek, dne 20. decembra, je priplul del ruskega črnomoškega bojnega brodograja pred rumunsko mesto Balčik, odkoder so štirje torpedni rušilci, dva torpedna čolna in ena križarka odpluli proti bolgarskemu mestu Varna. Ruske ladje so obstreljevale mesto. Padlo je 51 granat. Varna leži ob Črnem morju južno od nove rumunsko-bolgarske meje.

Dvo nemški bojni ladji potopljeni.

V petek, dne 17. t. m., je v Izhodnem morju sovražni podmorski čoln potopil nemško križarko „Bremen“. Ob enem je bil potopljen tudi nemški torpedni čoln, ki je spremljal križarko.

Podmorski čolni

avstro-ogrski in nemški, so potopili dozdaj 508 sovražnih ladij s skupno 917.819 tonami.

Slovenske žrtve za domovino.

* Hoče pri Mariboru. Dne 12. decembra t. l. je dospela od Rudečega križa žalostna vest, da je vrl mladenič Andrej Robič v evetu svoje mladosti v 24. letu dne 12. julija t. l. pri Zagorcih na Rusko-Poljskem padel za domovino. Naj mu bo tuja zemljica lahka!

* Fram. Po smrti odlikovan je bil dne 8. dec. z veliko srebrno nabraženo svetlinjo Anton Bezjak iz Frama, ki je, kakor smo že poročali, padel dne 22. oktobra t. l. proti Lahom. Slava junaku!

* Sv. Lenart v Slov. gor. Matej Klemenčič, doma iz Mote pri Kapeli, nam piše z ruskega bojišča dne 3. decembra: Tukaj na severnem bojišču smo pokopali na prvo adventsko nedeljo mojega prijatelja, ki sva se spoznala tukaj v vojski, N. Sarnica, sina vdove-gostilničarke pri Sv. Penartu v Slov. goricah. Rajni je imel 18 let in je prišel šele komaj mesca septembra na bojišče. Nesrečna smrt ga je vrgla v prerani grob. Pogreb je bil sijajen, tudi od civilnega prebivalstva je bilo dosti navzočih pri pogrebu. Nagrobnico mu je govoril vojaški duhovnik. Srčno sožalje njegovi materi! Pri nas je tudi že precej močna zima in snega imamo zadosti. Srčen pozdrav pošilja vsem bralcem „Slovenskega Gospodarja“ iz severnega bojišča Matej Klemenčič, doma iz Mote, kapelska župnija pri Radgoni, sedaj pa topničar na severnem bojišču že od začetka vojne.

* Mala Nedelja. Žrtev vojske nam je postal med mnogimi tudi priden mladenič Franc Rudolf, trgovski pomočnik iz Radislavee, ki je svoje cvetoče življenje v 21. letu svoje starosti daroval za domovino. Ker mu ni bila več dana priložnost, obiskati svojih dragih, je pred odhodom na bojno polje izrazil svoje zadnje želje, katere je obrnil za kinč cerkve in svoj dušni blagor. V svojih mladeniških letih je prav pogosto, kakor tudi na dan svojega godu prejemal sv. zakramente. Letos pa je za god dne 3. decembra bil zadet od italijanske granate na goriški zemlji ter upamo, da je za plačilo sprejel lepo krono v sv. ne-

besih. Veliko je pretrpel na Doberdobski planoti, v borbi zoper polentarije. Ko mu je čas dopuščal, je prav rad naznanil svojim dragim, da je še zdrav s svojimi prijatelji in znanci. Ker je bil prav prijazen in priljubljen pri celi okoli, ga njegovi znanci močno pogrešajo. Dragi France, spavaj sladko, počij se od truda in bolečin, sprejmi nevenljivi venec v raju, tukaj večen boče tvoj spomin. — Starišem naše sozljaj!

* **Dornava.** Došlo nam je žalostno poročilo z južnega bojišča, da je častno padel, zadet od sovražne krogle, priden mladenič in zvest vojak slovenskoštajerskega pešpolka desetnik Ignac Majerič. Bil je v 22. letu. Padli junak je bil zelo hraber, zato je prežgodaj našel svojo smrt. On se je preteklo leto k fejal na severnem bojišču skupno s svojimi štirimi brati. Tam je bil ranjen in zopet srečno ozdravel. Zapusil je svoje brate in se podal na južno bojišče. A božja volja je bila, da je bil odvezet iz bojne črte in si šel po plačilo k Vsemogočnemu. Njegov mlajši brat je moral na srbsko bojišče. Starejši bratje so vsi izpolnili svojo nalogo, ni se jim mogloče maščevati padlega brata. Najstarejši, topničar, je postal ruski ujetnik v Przemyslu, drugega zopet pogrešajo od dne 27. julija z južnega bojišča, in tretji, četovodja, je bil zadet od šrapnela preteklo leto na severnem bojišču. Kaj bo sedaj počel stari zapuščen oče, kateri žaluje za svojimi sinji? Slava mu bodi, ker je vzgojil tako hrabre sinove! Naš nepozablivi Ignac naj pa v miru počiva na Doberdobski planoti, na kateri se bori in se maščuje za njega njegov sosed in zvest prijatelj Franc Herga. Padli je bil vzoren fant in z gled sovaščanom, vzatorej ga tudi vsi pogrešajo. Bodi mu goriška zemlja lahka! Na svidenje nad zvezdami!

* **Smartno pri Slovenjgradu.** Dan na dan gromijo topovi s soško fronte in vsemu svetu naznanjajo, da stoji naša junaki pod izvrstnim vodstvom Svetozarja pl. Borovičeva trdni in nepremagljivi, kakor jeklen zid ter odbijajo vse sovražne napade „rešitelja“ krasne Gorice. Vendar tudi nam ne prizanaša koščena žena in marsikateri izmed našega naroda kriva hladna zemlja. Tako je žrtvovala tudi odlična krščanska obitelj Solt svojega dragega 21letnega sina Mihaela kot dar domovini na altar, ki je dne 22. novembra izdihnil v ljubljanski bolnišnici svojo blago dušo. Ranjki je bil vstražen ud domačega pevskega zbora. Bil je vedno veselega obraza, njegov res zdrav humor je kratkočasil vsako pošteno družbo. In sploh je bil drag in ljub vsakomur, ki ga je poznal; zato je tudi zarosilo mnogotero oko ob njegovi smrti. Nad dva meseca je bil v sovražnem ognju, dokler ga ni sovražna granata zadela dne 15. novembra v desno nogo. Iz njegovih pisem odsevata dve krščanski čednosti slovenskega junaka: neomajano zaupanje v homško Devico Marijo ter obhudenja vredna potrpežljivost v trpljenju in vojaških naporih. Počivaj v miru! Svetila ti večna luč! Tamkaj prosí za svoje, da vsaj ostali štirje brati vidijo svoje ljubljene stariše, zaprosi za njih srečno vrnitev!

Razne novice.

* **Osebnost.** Dne 21. t. m. je polkovnik Viktor Kliemann, poveljnik našega domačega pešpolka, s priložnikom stotnikom baronom Vogelsangom in s podpoveljnikom J. Hoferjem obiskal našega prevz. g. knezoškola.

* **Odlikovani slovenski vojni kurat.** Č. g. Marko Krajnc, vojni kurat pri 87. pešpolku, je bil odlikovan z duhovniškim zaslužnim križcem na traku hrabrostne kolajne.

* **Hrvatsko-slovenski klub.** Poslanec Hrvatsko-slovenskega kluba so imeli dne 16. decembra v Mariboru posvetovanje, na katerem so obravnavali zdaj pereča politična, narodna in osobito gospodarska vprašanja.

* **Slov. kat. izobr. društvo „Kres“** v Gradcu občuti tudi vojni čas. L. 1914 je moralo 14 čla ov pod zastavo in v takoem letu jih je bilo k vojakom poklicanih še 7. Razuntega je zapustila marsikatera članica Gradca, da nadomestuje doma vpoklicanega očeta ali brate. Domovini so darovali, kolikor je do sedaj znano 3 člani svoje življenje, več jih je ranjenih, od enega se že 14 mesecev ne ve, kje da je. Ker je po vojski tudi naša „Zarja“ hudo prizadeta, se društveno življenje malo manj živo razvija, kakor prejšnja leta, ko je „Kres“ štel dva- do trikrat toliko članov, kakor sedaj, ko so si na občem zboru dne 11. listopada izvolili nov odbor. „Kres“ tudi ni pozabil na svojo domoljubno dolžnost. Koncem junija se je nabralo 16 kron za ospele slovenske vojake. Miklavžev večer dne 5. grudnia pa je prinesel 34 K čistega dobička, kateri se je porabil za božičnico slovenskega moštva tretjega vojnega zbora na južozapadni bojni črti. Mesca kimovca in vinotoka pa je društvo e. kr. namestnji izročilo 91 K 30 v za 500 med člani in prijatelji razpečanih slovenskih znakov zlatega klasa. Društvo dela sicer mirno ali pridno naprej in upa, da je bode zaželen mir na novo ukrepil in mu dovedel lepo število starih in novih članov.

* **Štirikrat odlikovani Orel.** Četovodja Roman Bende, uradnik Zdravne Zveze v Mariboru in vnet član naše slovensko-katoliške orlovske organizacije, je bil že štirikrat odlikovan zavoljo izvanrednih junških činov. Dosedaj je bil odlikovan z malo srebrno in bronasto kolajno ter pohvalnim priznanjem pol-

kovnega poveljstva. Z razglasom polkovnega poveljstva z dne 15. decembra t. l. pa je bila našemu junaku podeljena še velika srebrna hrabrostna kolajna in sicer za čine hrabrosti v tretji soški bitki. Mlademu slovenskemu junaku naše iskrene čestitke!

* **Obmejni Slovenec odlikovan** z veliko srebrno svetinjo Henrik Vollmayr, narednik 47. pešpolka, doma iz Selnice ob Dravi, je bil te dni na italijanskem bojišču odlikovan z veliko srebrno hrabrostno svetinjo. Odlikovanec je pri stotnji, ki je ob priliki tretje laške ofenzive prenesla najdelovske napore in izvršila izredne čine junaštva. Slava slovenski hrabrosti!

* **Slovenski sanitejeri junaki.** Z italijanskega bojišča nam pišejo slovenski sanitejeri: Naša služba je huda. Ni nam sicer treba biti v strelskem jarku, a smo mnogokrat, ko vršimo naše delo, v večji nevarnosti kot vojaki v prvi bojni črti. Prenasjanje ranjencev je na laškem bojišču grozno težavno, ker ni skoro nobenega kritja in ker Lahi streljajo brez vsakega pardona tudi na sanitetne postaje in obvezovališča. A mi vršimo z veseljem svojo naporno službo noč in dan ter v najhujšem ognju nosimo uboge ranjence z bojne črte. Iskreno pozdravljamo vse rojake v domovini! Anton Klemenčič z Rožičkega Vrha pri Sv. Juriju ob Šč.; Jožef Krupl od St. Janža na Dr. p.; Anton Laubič iz Dramelj pri Celju; Jož. Vučina od Sv. Andraža v Slov. gor.; Konrad Kolar iz Središča, in Jakob Apat iz Skotje vasi pri Celju.

* **Harmonika na fronti.** Slovenski fantje vojaki nam pišejo z laškega bojišča: Nam Slovencem gre tukaj zmiraj po navadi. Kadar imamo čas, si burke brijemo s polentarija. Imamo tudi harmonjke; eden igra, drugi pa pojemo, da se zemlja trese. Sprejmite še najsrčneje pozdrave od podpisanih: Jakob Vrenko, Martin Matoh, Viktor Slemenik, Kazimir Glavič, Rajmund Špehonia, Vekoslav Bolek, Matevž Vidmar, Budinec Anton, Franc Pevec, Anton Godler in četovodja Erlent.

* **Ranjenci želijo vesel Božič in srečno Novo leto.** Podpisani, tukaj na Dunaju v bolnišnici „K. k. Wilhelminen-Spital Fil. Gymn.“ se nahajajoči ranjeni vojaki-Slovenci pošiljamo slav. uredništvu, vsem znancem in prijateljem in vsem vrlim čitateljem „Straže“ in „Slov. Gospodarja“ priske e pozdrave ter vam želimo vesele blagoslovljene Božične praznike in srečno Novo leto! Poddesetnik Jernej Uratnik, St. Andraž pri Velenju; Alojz Žunec, Zavrč pri Ptuj; Matija Petelinšek, Sv. Jernej, bivši trg. sodnik pri g. J. Oberški; Franc Berlić, St. Peter pri Mariboru; Jožef Krajnc, Sv. Marijeta pri Mariboru; Franc Vrabi, Stara cesta pri Ljubomeru; Valentin Rezec, Svetina pri Celju; Martin Maček, Slemen pri Mariboru; Fr. Leržan, Planina; Jožef Zaveršnik, Gornji grad; poddesetnik Sim. Zvan iz Bošnjaške Bistvice; poddesetnik Jakob Pleško, St. Pavel pri Ljublj.; Janez Krašič, muče pri Krškem; Janez Podobačnik, Idrija; Alojz Golmajer, Račevljica, Gorenjski; Franc Kokolj iz Klanca; Anton Hrovat, Kočevje, Dolenjsko; Jožef Potočar, Potočna vas, Dolenjsko; Ferd. Jakša, Semič, Kranjsko; Mihael Markun, Kranj, Kranjsko; Jožef Gruden, Grudenca, Primorsko; Jak. Vižintin, Marjan, Primorsko; Kristijan Knauer, Nemški Lenč; Peter Valeško, Začovci pri Ptuj; Alojzij Reznik, Rajhenburg; Rudolf Frangež, Majšperk pri Ptuj; Janez Pavline, Planina.

* **V italijansko ujetništvo** je prišel dne 20. novembra naš spodnještajerski rojak Roman Jurko od lovškega batalijona št. ... Tako poroča četovodja Roman Bende dne 11. decembra. Bende piše, da je na soški fronti zelo slabo vreme.

* **V kopaljšču Vöslau** na Nižje-Avstrijskem se nahajajo sledeči Slovenci in Hrvati kot bolni in ranjeni vojaki: Ljudevit Flucher od St. Petra niže Maribora, Jožef Černoga iz Rajhenburga, Janez Lešnik iz St. Lenarta v Slov. gor., Parapal Matija in Rudan Jurij iz Istre, Stojan Stojkovič iz Hrvatske, Simon Pajič iz Bosne ter Labotič Niko iz Dalmacije. — Vsi želijo Slovencem in Hrvatom vesel Božič in srečno Novo leto!

* **Vojaški koledar** — se je slovenskim vojakom izredno priljubil. Čez 10.000 tega koledarja, ki ga je založila tiskarna sv. Cirila v Mariboru in stane 1 komad 1 krono, se je že prodalo. Vojaki so polni hvale o njem. Naš prijatelj Jakob Kajnik nam piše: Težko sem že pričakoval vaših koledarjev. Bal sem se, da ne bom mogel vseh prodati, ker so nekateri, ki so si ga naročili, padli ali pa so ranjeni. A bilo jih je premalo! Naročam zopet 12 iztisov. Sovražnik nas je zadnje dni zopet hudo napadel, a smo ga tako nasekali, da niti eden ni odnesel zdrave kože. Naši fantje so se skrili za polentarsko postojanko, v postojanko pa postavili stražo. Ko so Lahi pridri, smo jih naskočili z bajonetom in tako vse poslali na oni svet. To vam je bilo hreščanje z bodali. Granate so sikale, šrapneli bobneli, mine eksplodirale, da je bilo groza. Italijanov je bilo mrtvih kar cele kupe. Mi smo imeli samo tri mrtve in šest ranjencev. Tako Bog varuje branitelje naše mile slovenske domovine. Pozdrave pošiljajo vaši: Jakob Kajnik, Ignacij Vindiš, Vinko Podpečan, Lovrenč Fornezzi, Martin Lednik, Anton Zupanek, Ivan Šesko, Jakob Siter in Leopold Brumec.

* **Razlaga k naknadnemu prebiranju** letnikov 1865—1897. Kakor smo že poročali, se bodo vršila naknadna prebiranja črnovojniških zavezancev letnikov 1865—1897 v času od dne 27. do dne 30. decem-

bra t. l. K tem naknadnim prebiranjem ni treba priti tistim črnovojniškim zavezancem imenovanih letnikov, ki so že bili pri prebiranju, pa niso bili spoznani za sposobne. K tem naknadnim prebiranjem morajo sedaj priti tisti črnovojniški zavezanci označenih letnikov, ki so svoj čas, ko se je že vršilo naknadno prebiranje črnovojniških zavezancev teh letnikov — zamudili prebiranje iz enega ali drugega vzroka.

* **Župani in občinski svetovalci zopet oproščeni.** Poroča se nam, da so okrajna glavarstva občinam naznanila, da županom in drugim občinskim funkcionarjem, ki so bili pri prejšnjih prebiranjih oproščeni, tudi sedaj ni treba iti k naknadnemu prebiranju.

* **Naknadno prebiranje v Mariboru.** Naknadno prebiranje črnovojniških zavezancev letnikov 1865 do 1897, pristojnih v Maribor in tudi tujih, se vrši dne 28. decembra 1915, ob 9. uri popoldne, v Narodnem domu v Mariboru.

* **Oddaja zaprtih pisem** vojakom na bojišče. — Kakor znano, je bilo dosedaj prepovedano odpošiljati zaprta pisma vojakom na bojišče, ker so bila podvržena cenzuri. Pisma, poslana od vojakov na bojišču na svoje domače in oddana pri vojno- in etapnopoštnih uradih, se lahko oddajo zaprta. Te pošiljatve se pred oddajo ne bodo cenzurirale. Vojaška poveljstva pa so primorana, da te pošiljatve včasih za preizkušnjo pregledajo. Pripomni se, da bi se vsi tozadevni prestopki, kot označba izgub, bivališča itd. v smislu tozadevnih predpisov strogo kaznovala. V dotičnem odloku vrhovnega armadnega poveljstva pa ni povedano, ali je tudi dovoljeno pošiljati iz zaledja zaprta pisma vojakom na bojišče.

* **Razpisana je oddaja glavno mariborske tobakne trafike.** Mariborsko okrajno finančno ravnanstvo razglasa, da je razpisana oddaja ali zakup mariborske glavne tobakne trafike na dne 5. jan. 1916, ob 10. uri popoldne. Tozadevna zakupna konkurenčna obravnava se bo vršila omenjenega dne v uradnih prostorih okrajnega finančnega ravnanstva v Mariboru (v posloplju okrajnega glavarstva, 1. nadstropje).

* **Vojnim ujetnikom se ne sme dajati mleka.** — Štajersko namestništvo razglasa, da je prepovedano odslej naprej dajati ujetnikom mleka, ker je nastalo v deželi veliko pomanjkanje mleka. Izjemoma se sme dajati vojnim ujetnikom mleka le v slučaju, če je dal tozadevno dovoljenje zdravnik, kateremu je poverjeno nadzorovanje zdravstvenega stanja vojnih ujetnikov. Prestopki zoper to odredbo se kaznujejo z denarnimi globami do 5000 K, oziroma z zaporom do 6 mesecev.

* **Ješprenj,** koruzna moka in zdrob. Cesarska namestnija nam naznanja, da se ješprenj, kakor tudi koruzna moka, koruzni zdrob in moka za polento ne smejo drugače prodajati, kakor proti krušnim izkaznicam. Dosedaj so se te vrste živil prodajale brez krušnih kart.

* **Nakupovanje konoplje.** Pravico nakupovati konoplje za osrednji nakupovalni zavod ima za Kranjsko deželo in sicer južno od železniške proge Ljubljana—Zidanmost tvrška Mihael Omahan v Višnjigori, za ostali del Kranjske ter za Štajersko tvrška Anton Kolenc v Celju.

* **Zasega usnja** in podplatov preklicana. Kakor izvemo iz verodostojnega vira, je politična oblast sporazumno z vojaško upravo zasego usnja in podplatov preklicala.

* **Zvišanje cen za kose.** Zveza avstrijskih tovarnarjev za izdelovanje kos je dne 19. decembra zvišala cene za kose in sicer za 100 komadov 25 K.

Dopisi.

* **Maribor.** Dne 16. t. m. je umrl tukajšnji hišni posestnik in znani kamenosek Karol Kocijančič v krepki moški dobi 49 let. Umrl je bil miroljubnega značaja, delaven in marljiv mož. N. v m. p.!

* **Slivnica** pri Mariboru. Dne 11. t. m. smo v grob položili truplo blagega 80letnega starčka Štef. Domadenik, p. d. Klemena ali Plahutnika. Rajni je bil ugleđen in daleč naokoli zelo spoštovan kmet na zelenem Pohorju, bil je ljubeznjiv oče štirim vrlim hčerkam in četverim sinovom, kojih dva se vojskujeta za domovino, eden pa županuje v Rančki občini; tej občini je bil pokojni 40 let delaven odbornik, kakor tudi svojčas čislani ud krajnega šolskega sveta slivniškega. Umrl je bil tudi naročnik „Slovenskega Gospodarja“ in sploh mož poštenjak od pet do glave. Vsa, ki ga je poznal, ga bo ohranil v najlepšem spominu. Žaljujoči obitelji globoko sozljaj!

* **Fram.** Iz Fram je okoli 300 mladeničev in mož pod orožjem. Blizu 50 je mrtvih in pogrešanih, okoli 20 ujetih, kakih 30 ranjenih. Imamo tudi mnogo podčastnikov. V zadnjem času smo dobili štiri narednike in sicer: Franc Stern, kmet na Planici; Ivan Bežjak, tovarnarjev sin iz Fram; Ivan Kodrič, stabni narednik, trgovec v Framu; Franc Pungartnik, bivši kmet na Ješenci. Prva dva narednika, Stern in Bežjak, sta odlikovana s srebrnim križcem. Potem pa še imamo celo vrsto četovodij in drugih podčastnikov. Naj omenim samo Janeza Vihar, ki bo kmalu narednik, in županovega sina na Ješenci Avguština Vanhnik, ki je bil pred kratkim imenovan za četovodjo in ima trojno odlikovanje, tudi veliko srebrno kolajno. Imamo pa tudi mladega poročnika M.